

SADRŽAJ

Uvod.....	3
1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA.....	4
1.1. Fond za zaštitu depozita	4
1.2. Članice Fonda za zaštitu depozita.....	4
2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA.....	6
2.1. Ukupni depozitl.....	6
2.2. Isključenil depozitl.	6
2.3. Zaštićenil depozitl	7
2.4. Garantovani depozitl.....	7
3. AKTIVNOSTI FONDA U 2008.....	9
3.1. Radni zadaci ostvareni u 2008.godini	9
3.2. Računovodstveni poslovi i investicione aktivnosti u 2008.godini.....	9
3.3. Normativno-pravni poslovi.....	10
3.4. Izvještaji za 2007.godinu.....	10
3.5. Marketinške aktivnosti.....	11
3.6. Izvještaj o radu UO.....	11
3.7. Međunarodna saradnja.....	11
4. CILJEVI I ZADACI FONDA U 2009.GODINI.....	13
5. VAŽNI DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG PERIODA.....	14

UVOD

Kriza finansijskih tržišta, koja je počela 2007. godine, kao segment tržišta hipotekama u Sjedinjenim Američkim Državama, zbog uske povezanosti finansijskih tržišta, prenijela se i na Evropu zahvatajući sve segmente finansijskog sektora. I pored toga što su monetarne vlasti razvijenih zemalja pokušavale da dodatnim sredstvima poprave likvidnost, posebno finansijskog sektora, stanje nije stabilizovano, a kriza se proširila i na ostale privredne grane, prerastajući iz finansijske u Globalnu ekonomsku krizu.

U Crnoj Gori se sve do sredine trećeg kvartala 2008. godine kriza nije osjećala u bankarskom sektoru. Iako je u skladu sa preventivnim mjerama Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu Centralna banka) smanjen kreditni rast, depoziti su i dalje rasli. Kada je kriza zahtevala u velikoj mjeri i evropska finansijska tržišta informacije o bankrotstvu velikih banaka, izazvala su i reakciju deponenata u Crnoj Gori. Od septembra počinje povlačenje depozita, a u zadnjem kvartalu 2008. godine, nivo depozita je niži nego na početku 2008. godine. Iako je do povlačenja depozita došlo prevashodno pod psihološkim uticajem dešavanja u drugim zemljama, a ne stvarnoj nesigurnosti bankarskog sistema, panična reakcija deponenata je uticala na likvidnost banaka.

Analogno mjerama i mehanizmima koji su dogovoreni na nivou zemalja EU, Ministarstvo finansija i Centralna banka su utvrdili mjere i instrumente za zaštitu bankarskog sektora u Crnoj Gori i očuvanju njegove stabilnosti i sigurnosti, prevashodno u cilju zaštite građana i njihove imovine.

Donošenjem Zakona o mjerama za zaštitu bankarskog sistema u oktobru 2008. godine, pored ostalih mjera, država je garantovala i isplatu depozita u punom iznosu. Zakon je, kao interventna mjera, ograničenog trajanja i utvrđena je njegova primjena do kraja 2009. godine. U međuvremenu Fond za zaštitu depozita, u skladu sa evropskim direktivama, radi na pripremi novog zakona o zaštiti depozita, kojim će se važeća regulativa usklađivati sa evropskim direktivama.

I pored toga što su, zbog naglog povlačenja depozita, banke imale određenih problema u održavanju likvidnosti, krajem 2008. godine, bankarski sektor u Crnoj Gori se održao, pokazujući visok stepen sigurnosti.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA

1.1. Fond za zaštitu depozita

Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list RCG”, br.40/03 i 65/05), stvorene su pretpostavke za formiranje sistema za zaštita depozita u Crnoj Gori i osnovan je Fond za zaštitu depozita.

Osnovna djelatnost Fonda je:

- naplata premija koje su banke članice dužne da plaćaju za zaštitu depozita;
- investiranje sredstava i
- isplata garantovanih depozita u slučaju otvaranja stečaja nad bankom.

U obavljanju svoje osnovne djelatnosti, Fond je oslobođen plaćanja poreza i taksa.

Fond nema ovlaštenja da interveniše ili preduzima mjere u cilju poboljšanja stanja u banci već radi na principu «pay box», odnosno, u slučaju uvođenja stečaja nad banakom, Fond vrši isplatu garantovanih depozita.

Fondom upravlja Upravni odbor koji ima 5 članova. Mandat člana Upravnog odbora traje 4 godine.

Članovi Upravnog odbora su:

- Predrag Marković, predsjednik
- Ljiljana Sekulić, član
- Idriz Četković, član
- Marko Backović, član
- Predrag Stanojević, član umjesto Gorana Kneževića, od septembra 2008. god.

Predsjednik Upravnog odbora, koji je, pored troje zaposlenih, u radnom odnosu u Fondu, predstavlja i zastupa Fond, rukovodi njegovim radom i odgovoran je za zakonitost poslovanja Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova bb.

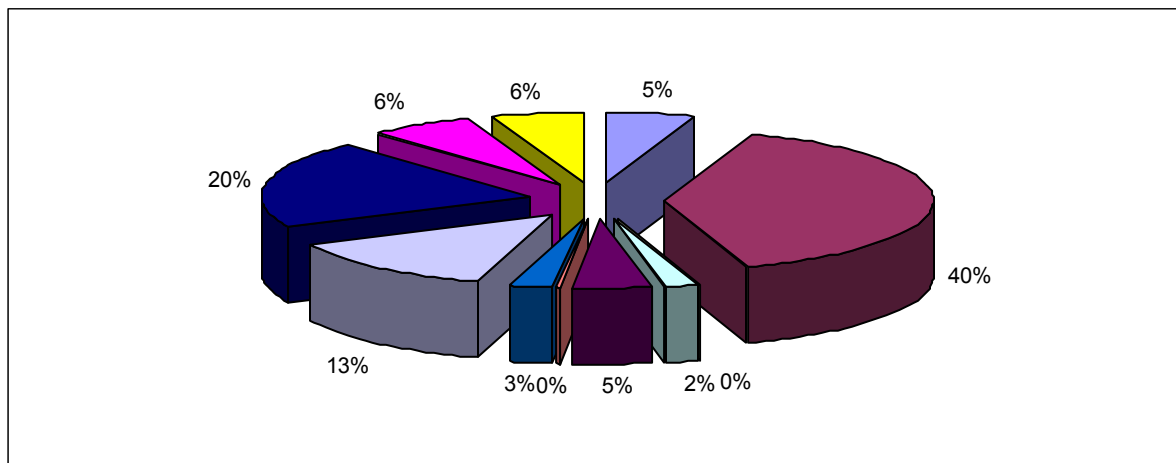
1.2. Članice Fonda za zaštitu depozita

U 2008. godini u bankarskom sektoru Crne Gore, poslovalo je 11 banaka kojima je Centralna banka Crne Gore izdala dozvolu za rad i sve banke su članice Fonda za zaštitu depozita.

Na nivou bankarskog sektora, ukupni depozitni portfolio na 31. decembar 2007. godine je iznosio 2.099.372.000 €, da bi na 31. decembar 2008. bio smanjen za 7% i iznosio je 1.951.882.000 eura.

Od 11 banaka, na kraju 2007. godine dvije najveće banke imaju više od polovine depozitnog portfolia bankarskog sektora, dok pet najmanjih banaka imaju svega oko 10% depozitnog portfolia bankarskog sektora. Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2007.godine, prikazano je u grafiku 1.

Grafik 1. učešće banaka u ukupnim depozitima (2.099.372.000 €) na dan 31.12.2007.god.

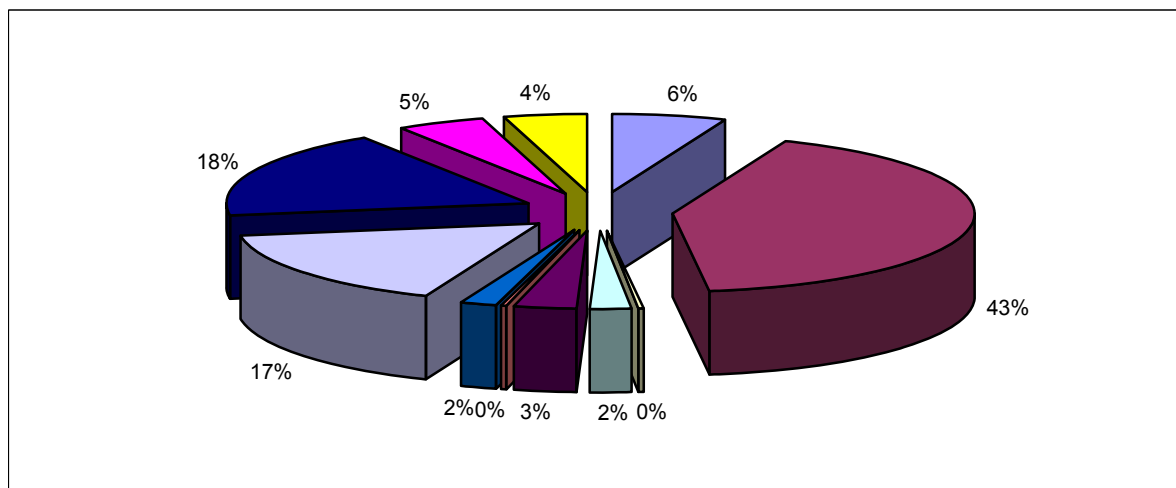
***Izvor: podaci iz mjesečnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu**

Pored toga što je na nivou bankarskog sektora smanjena visina ukupnih depozita, tokom izvještajnog perioda došlo je i do blage promjene u procentima učešća banaka u ukupnim depozitima: na kraju 2008. godine tri najveće banke su povećale svoje učešće u ukupnim depozitima sa 73% na 78%.

Najveća banka je povećala svoje učešće sa 40% na 43%, a smanjila sa razlika u procentu učešća između druge i treće banke: na početku izvještajnog perioda druga banka je imala 20% ukupnih depozita a treća 13, da bi na kraju godine druga banka imala 18% a treća 17% učešća u ukupnim depozitima.

Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2008. godine, prikazano je u grafiku 2.

Grafik 2. učešće banaka u ukupnim depozitima (1.951.882.000 €) na dan 31.12.2008.god.

***Izvor: podaci iz mjesečnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu**

2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA

2.1. Ukupni depoziti

Tokom 2008. godine ukupni depoziti su imali oscilacije u kretanju. Na kraju prvog kvartala bili su veći za 2% u odnosu na kraj 2007. godine, na kraju drugog kvartala bili su veći za 6,3% u odnosu na kraj prvog kvartala. Na kraju trećeg kvartala ukupni depoziti su porasli za 2% u odnosu na kraj drugi kvartal, da bi u četvrtom kvartalu imali značajan pad (čak 16%) u odnosu na kraj trećeg kvartala.

Početakom 2008. godine ukupni depoziti u bankarskom sektoru su iznosili blizu 2,10 miliona eura. Najveći nivo ukupnih depozita u toku 2008 godine, dostignut je na kraju trećeg kvartala i iznosio je 2,33 miliona eura, da bi na kraju godine ukupni depoziti bili 1,95 miliona eura.

Tabela 1.

(u 000 €)

KRETANJE UKUPNIH DEPOZITA U 2008 (u 000 €)					
	31.12.07	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008
UKUPNO	2.099.372	2.141.060	2.275.961	2.327.313	1.951.822

*Izvor: podaci iz mjesečnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu

Poređenjem podataka o visini ukupnih depozita na 31.12.2007. godine sa podacima na dan 31.12.2008. godine, ukupni depoziti su na kraju 2008. godine bili manji za 7%.

2.2. Isključeni depoziti

Tabela 2.

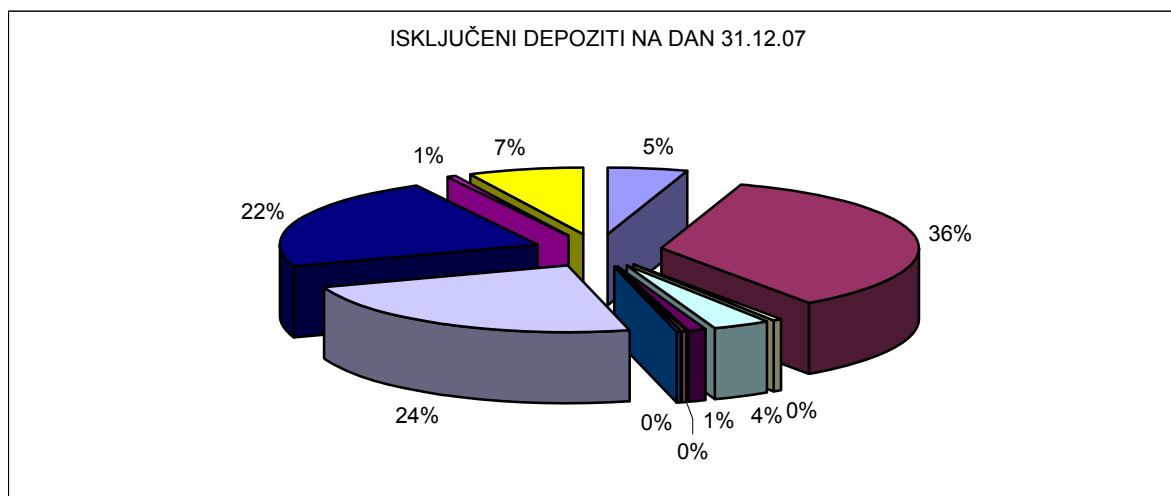
(u 000 €)

KRETANJE ISKLJUČENIH DEPOZITA U 2008 (u 000 €)					
	31.12.07	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008
UKUPNO	292.373	299.387	307.091	329.775	379.474

* Izvor: podaci iz mjesečnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu

U Tabeli 2 dati su podaci o isključenim depozitima, na zadnji dan svakog kvartala u 2008. godini. Isključeni depoziti su konstantno rasli i na kraju 2008. godine veći su za 29,7% u odnosu na 31.12.2007. godine.

Grafik 3

Tri najveće banke imaju 82% učešća u isključenim depozitima na početku perioda, dok je njihovo učešće na kraju perioda iznosilo 89%.

Grafik 4

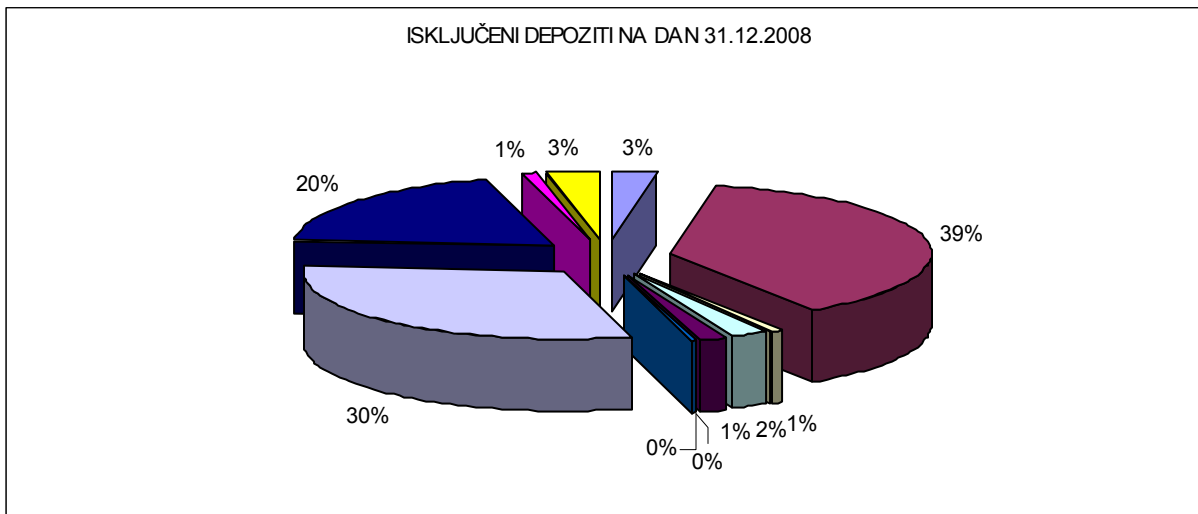

Tabela 3.

(u 000 €)

	31.12.07	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008
ISKLUJUČENI DEPOZ	292.373	299.387	307.091	329.775	379.474
UKUPNI DEPOZITI	2.099.372	2.141.060	2.275.961	2.327.313	1.951.822
UČEŠĆE ISKL. u UK	13,93%	13,98%	13,49%	14,17%	19,44%

Učešće isključenih depozita u ukupnim depozitima povećano je sa 13,93 % na kraju 2007. godine, na 19,44 % na kraju 2008. godine. Sa jedne strane do povećanja učešća isključenih depozita došlo je zbog njihovog apsolutnog rasta (decembar 2008 / decembar 2007) za cca 90 miliona (29,7 %), a sa druge strane, smanjenje ukupnih depozita za 7% uslovilo je da isključeni depoziti imaju veće učešće u ukupnim depozitima.

2.3. Zaštićeni depoziti

Tabela 4.

(u 000 €)

	ZAŠTIĆENI DEPOZITI U 2008				
	31.12.07	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008
UKUPNO	1.806.999	1.841.673	1.968.870	1.997.539	1.572.346

* Izvor: podaci iz kvartalnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu

Zaštićeni depoziti su uglavnom pratili kretanja ukupnih depozita i pokazuju gotovo isti trend. Njihov rast je ostvaren u prvom (2%), drugom (6,9%) i trećem kvartalu (1,4%), ali je u četvrtom došlo do pada za 12,3% u odnosu na kraj trećeg kvartala. Na kraju 2008. godine, zaštićeni depoziti su bili za 13% manji od stanja zaštićenih depozita na početku godine.

2.4. Garantovani depoziti

Garantovani depoziti su rasli u prvom i drugom kvartalu 2008. godine, da bi na kraju trećeg kvartala dostigli do sada najveći nivo (225,9 miliona €). Pod uticajem Globalne

finansijske krize i povlačenja depozita iz banaka, u zadnjem kvartalu došlo je do značajnog pada garantovanih depozita (21,7%).

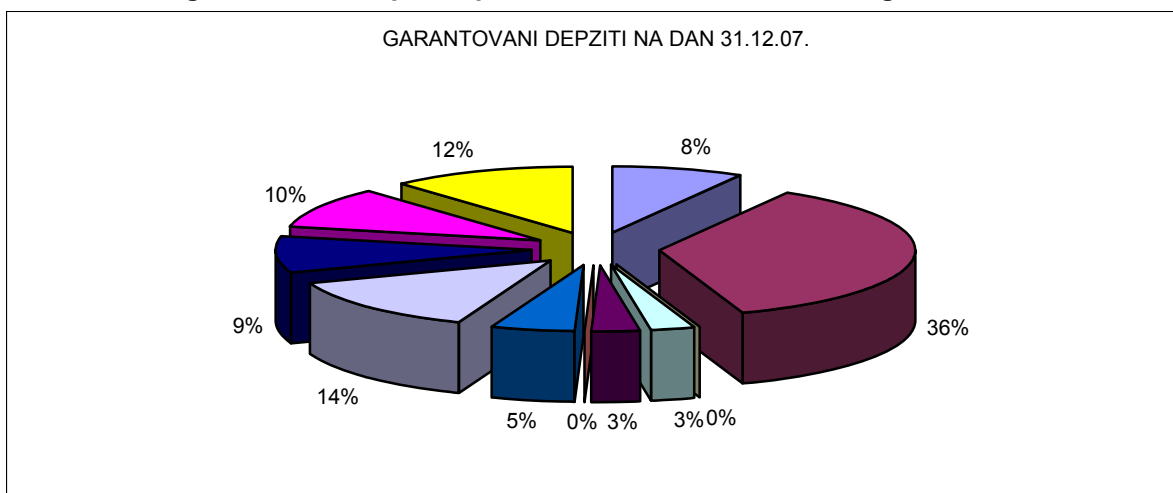
Tabela 5.

	(u 000 €)				
	31.12.07	31.03.2008	30.06.2008	30.09.2008	31.12.2008
GARANTOVANI D.	186.456	194.947	212.910	225.938	176.890
UKUPNI DEPOZITI	2.099.372	2.141.060	2.275.961	2.327.313	1.951.822
UČEŠĆE G u UKUP.	8,88%	9,11%	9,35%	9,71%	9,06%

* Izvor: podaci iz kvartalnih izvještaja koje banke dostavljaju Fondu

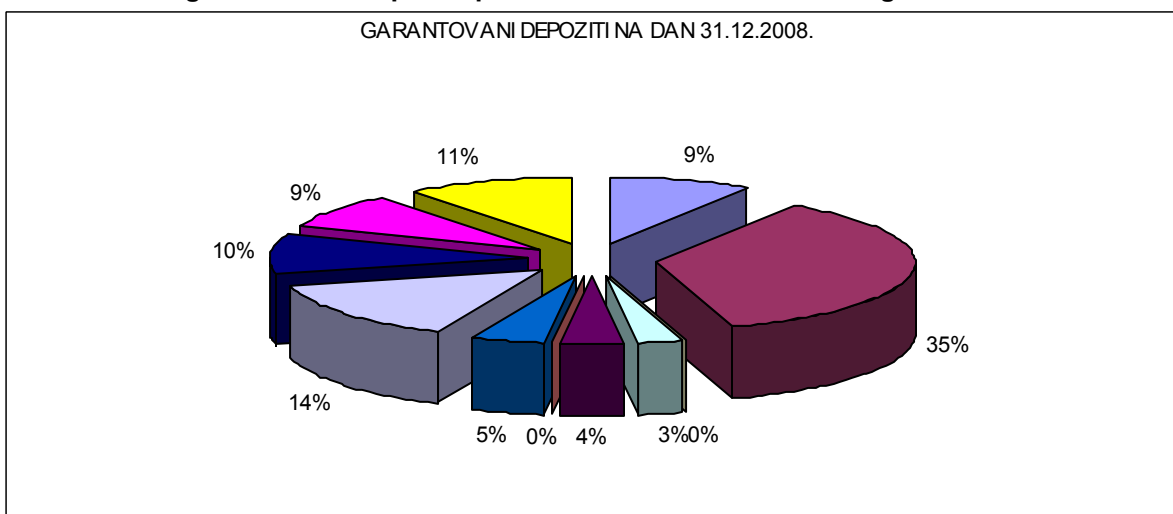
Garantovani depoziti na kraju 2008. godine, su bili manji za cca 10 miliona eura ili 5,41% od iznosa garantovanih depozita na početku godine. I pored značajnog pada učešće garantovanih depozita u ukupnim depozitima na kraju 2008. godine, neznatno je veće od učešća na početku godine (8,88% na početku i 9,06% na kraju godine).

Grafik 3. struktura garantovanih depozita po bankama na dan 31.12.2007. godine

Garantovani depoziti, na početku perioda, kod tri najveće banke u sistemu čine 60%, a na kraju perioda 59% svih garantovanih depozita.

Grafik 4. struktura garantovanih depozita po bankama na dan 31.12.2008. godine

Smanjenje garantovanih depozita u apsolutnom iznosu nije uslovalo značajniju promjenu u strukturi učešća banaka u ukupnom iznosu garantovanih depozita, ali je vidljivo da se struktura ukupnih i garantovanih depozita značajno razlikuje (78% učešća u ukupnim depozitima, koje imaju tri najveće banke u sistemu, odgovara 59% učešća u garantovanim depozitima na kraju perioda). Ovo je prvenstveno iz razloga što sve banke imaju veliki broj deponenata sa malim depozitima, koji spadaju u kategoriju garantovanih do 5.000 eura, dok je kod najvećih banaka prisutan veći broj depozita iznad garantovanog iznosa, kao i veći iznos isključenih depozita.

3. AKTIVNOSTI FONDA U 2008. GODINI

3.1. Radni zadaci ostvareni u 2008. godini

Programom rada za 2008. godinu utvrđeni su zadaci Fonda. U realizaciji dijela planiranih aktivnosti, Fondu je pomoć pružala konsultantska kuća GBDS iz Berlina, kao dio tehničke pomoći koju je odabrao donator - KfW.

Zajedno sa konsultantima iz GBDS-a rađeno je na podzakonskoj regulativi, kojom su propisane procedure za postupanja ukoliko nastane zaštićeni slučaj.

U 2008. godini Fond je, nakon sprovedene procedure za izbor asset menadžera izabrao Centralnu banku, sa kojom je zaključen Ugovor o asset menadžmentu na period od tri godine.

Analiza kretanja depozita je stalni zadatak Fonda, a u zadnjem kvartalu su podaci dodatno razmjenjivani sa Centralnom bankom i Ministarstvom finansija u cilju praćenja uticaja Globalne finansijske krize na bankarski sektor u Crnoj Gori.

3.2. Računovodstveni poslovi i investicione aktivnosti u 2008.godini

Fond je obavljanje dijela knjigovodstvenih i računovodstvenih poslova na osnovu ugovora, povjerio specijalizovanoj agenciji. Ugovorom je definisano da Fond priprema svu potrebnu dokumentaciju za knjiženje nastalih promjena u poslovanju, a Agencija vrši knjiženja u knjigovodstvenom softveru Fonda i sačinjava Finansijske izvještaje za poslovnu godinu. Na osnovu knjigovodstvenih podataka sačinjavane su informacije i pregledi u cilju praćenja realizacije Finansijskog plana Fonda, o čemu je redovno izvještavan Upravni odbor.

Fond je dio slobodnih sredstava investirao u oročene i prekonoćne depozite, a dio je, u skladu sa Investicionom politikom, investirao u državne hartije od vrijednosti.

U skladu sa Zakona o zaštiti depozita reviziju godišnjeg računa i finansijskih izvještaja Fonda za 2008. godinu izvršila je revizorska kuća «Deloitte».

3.3. Normativno-pravni poslovi

Upravni odbor Fonda je **Odlukom o visini godišnje premije za 2008. godinu**, utvrdio stopu godišnje premije u visini od 0,25%. Prije donošenja ove odluke Upravni odbor je razmatrao analize o kretanju depozita i stanje u bankarskom sistemu i ocijenio da stopu za obračun godišnje premije treba zadržati na istom nivou kao i u prethodnoj godini.

U cilju preciznijeg i kvalitetnijeg praćenja kretanja depozita, koji su u posljednjem kvartalu 2008. godine pod uticajem Globalne finansijske krize, počeli da padaju, kao i boljeg sagledavanja osnove za strategiju povećanja nivoa zaštite depozita, donijeta je **Odluka o izmjeni Odluke o kvartalnom izvještaju koji banke dostavljaju Fondu**, kojom je propisana obaveza banaka da dostavljaju detaljnije podatke o zaštićenim i garantovanim depozitima.

Odluka o uslovima, načinu i postupku isplate garantovanih depozita, definisala je sve neophodne aktivnosti za postupanje Fonda, nakon uvođenja stečajnog postupka, u postupku isplate garantovanih depozita.

3.4. Izvještaji za 2007. godinu

U skladu sa članom 19 Zakona o zaštiti depozita, predsjednik UO je predložio, a Upravni odbor Fonda razmatrao i usvojio:

- **Izvještaj o radu za 2007. godinu**, urađen je uz aktivno učešće svih članova Upravnog odbora Fonda i sugestije konsultanata GBDS – a.
- **Finansijski izvještaji Fonda za 2007. godinu** godinu urađeni su prema MRS, usvojeni od strane Upravnog odbora i dostavljeni Centralnoj banci i Vladi Crne Gore.
- **Izvještaj nezavisnog spoljnjeg revizora za 2007. godinu**, razmatran je i usvojen od strane Upravnog odbora Fonda. Izvještaj je uradila revizorska kuća „Deloitte“. Mišljenje nezavisnog-međunarodno priznatog spoljnjeg revizora je da : « finansijski izvještaji odslikavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su urađeni prema zakonima RCG i MRS ».

3.5. Marketinške aktivnosti

U sklopu trogodišnjeg Projekt plana sa GBDS-om, u avgustu 2008. godine sprovedena je prva anketa o ispitivanju javnog mjenja o zaštiti depozita u Crnoj Gori. Sprovedenje ove ankete povjereno je agenciji CEED (Center for Entrepreneurship and Economic Development) iz Podgorice, koja je uradila Izvještaj o upoznatosti javnosti o zaštiti depozita u Crnoj Gori i Fondu.

Ova anketa je obavljena u periodu avgust - septembar 2008. godine. Anketa je pokazala da je javnost u Crnoj Gori veoma malo upoznata sa sistemom zaštite depozita. Svega 22,9% ispitanika imalo je saznanja o zaštiti depozita, dok je samo 12,1% prepoznalo znak i logo Fonda.

U cilju promocije sistema zaštite depozita, krajem 2008. godine štampani su džepni kalendari sa logom Fonda, koji su preko tri dnevna lista u Crnoj Gori distribuirani javnosti.

U dnevnom listu »Vijesti«, objavljen je intervju sa predsjednikom Upravnog odbora u kome su javnosti predstavljene tekuće aktivnosti Fonda, sa posebnim akcentom na spremnost Fonda da sprovede odgovarajuće mjere ukoliko dođe do nastanka zaštićenog slučaja. Predsjednik Upravnog odbora je imao nastup u emisiji »Biznis i berza« TV »Vijesti« gdje je tema bila Globalna finansijska kriza i zaštita depozita u Crnoj Gori.

3.6. Izvještaj o radu Upravnog odbora

Članovi Upravnog odbora su, pored obavljanja dužnosti vezanih za upravljanje Fondom i učešća na sjednicama, aktivno pružali pomoć zaposlenima u Fondu u obavljanju najstroženijih radnih zadataka, uključujući se po potrebi i u rad sa konsultantima. Upravni odbor, je pored već pomenutih donio i druga podzakonska i unutrašnja akata:

- Odluka o kriterijumima za izbor asset menagera;
- Odluka o izboru asset menadžera Fonda;
- Odluka o proceduri i kriterijumima za izbor banke isplatioca;
- Odluka o izboru revizora finansijskih izvještaja Fonda za 2008, 2009, i 2010 godinu;
- Pravilnik o pecatima i stambiljima;
- Tehnička uputstva za sprovođenje isplate garantovanih depozita.

Upravni odbor je, kroz posebnu tačku dnevnog reda, na svakoj sjednici, razmatrao podatke o ukupnim, zaštićenim i garantovanim depozitima, po bankama i na nivou bankarskog sektora i inicirao proširivanje analiza. Članovi Upravnog odbora su redovno informisani o naplati premije u svakom kvartalu 2008. godine.

Finansijski izvještaji sa Izvještajem revizora i Izvještaj o radu Fonda, usvojeni su od strane Upravnog odbora i dostavljeni Centralnoj banci Crne Gore i Ministarstvu finansija.

3.7. Međunarodna saradnja

Od oktobra 2004. godine Fond je član Evropskog foruma za zaštitu depozita (European Forum of Deposit Insurers - EFDI), koji predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi, a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi.

U organizaciji EFDI - a u 2008. godini organizovano je više seminara, radnih sastanaka, kao i redovna godišnja skupština. Predstavници Fonda su prisustvovali seminaru u Varšavi, sa temom « Šeme za zaštitu depozita u susret sa integracijom finansijskog tržišta », koji je uz EFDI, organizovao poljski Fond. Pored učesnika iz evropskih sistema za zaštitu depozita, značajan doprinos radu su dali i eksperti iz drugih međunarodnih finansijskih institucija: Svjetske banke, MMF-a, Evropske komisije, kao i

predstavnik iz američkih Federalnih rezervi. Posebna pažnja je posvećena podjeli odgovornosti i zadataka između sistema za zaštitu depozita i sistema za zaštitu investitora na tržištima koje se suočavaju sa integracijom finansijskih tržišta.

Sistem za zaštitu investitora je bilo posebno interesantan, jer je u Crnoj Gori najavljeno njeno uspostavljanje, pa su izlaganja o ovoj temi poslužila predstavnicima Fonda da prošire saznanja vezana za savremena finansijska tržišta. Za vrijeme održavanja ovog seminara održan je i niz sastanaka sa predstavnicima fondova iz Hrvatske, Slovačke, Bugarske i Makedonije, koji su prenijeli dio svojih iskustava o radu šeme za zaštitu investitora.

Fond je učestvovao i na redovnoj godišnjoj skupštini EFDI-a, koja je u septembru bila organizovana u Dublinu. Ovo je bila prva zajednička konferencija Međunarodne asocijacije osiguravaoca depozita (International Association of Deposit Insurers - IADI) i EFDI-a i na njoj su dogovoreni oblici i modaliteti saradnje i razmjene informacija između ove dvije asocijacije fondova za zaštitu depozita. Posebno je apostrofirano pitanje uticaja Globalne finansijske krize i položaj sistema za zaštitu depozita. Interesantno je napomenuti da su se na ovom seminaru čula podijeljena mišljenja američkih i evropskih predstavnika o uticaju Globalne finansijske krize. Na konferenciji su razmijenjena iskustva sa predstavnicima fondova iz Bosne i Hercegovine, USA, Rusije, Albanije i Irske.

Godišnja skupština IADI - a održana je novembra mjeseca u Vašingtonu u organizaciji američkog fonda za osiguranje depozita - FDIC (Federal Deposit Insurance Company). Na ovom skupu poseban akcenat je stavljen na uloga fondova u kriznim situacijama, posebno u svijetlu promjena na globalnom finansijskom tržištu. Informisanje javnosti je predstavljeno kao jedan od ključnih faktora za vraćanje izgubljenog povjerenja u bankarski sistem. Tokom konferencije predstavnici Fonda su, pored ostalih, ostvarili kontakte sa Britanskim fondom za zaštitu depozita. Zbog velike zauzetosti u organizaciji konferencije i problema u američkom bankarskom sistemu, nije mogao biti organizovan, ranije planirani sastanak sa čelnim ljudima FDIC –a.

U sklopu zadatka «Jačanje kapaciteta Fonda», koji je predviđen Projekt planom sa konsultantskom kućom GBDS, Fond je imao dvije posjete evropskim sistemima za zaštitu depozita. Na osnovu detaljne strukturne analize sistema, a i sličnosti pravnog i ekonomskog ambijenta, odlučeno je da se posjete mađarski i bugarski fondovi za zaštitu depozita.

Posjeta mađarskom Fondu je organizovana u martu 2008. godine. Mađarski Fond za zaštitu depozita (NDIF – National Deposit Insurance Fund of Hungary) postoji od marta 1993. godine i imao je u dosadašnjem periodu rada više slučajeva isplate deponenta.

Predstavnicima crnogorskog Fonda prezentovan je način utvrđivanje premija u Mađarskoj, kao i različite alternativne metode utvrđivanja premija. Pored toga prezentirane su i procedure isplate deponentata, podjele zadataka i odgovornosti u tom procesu sa posebnim osvrtom na praktična iskustva u slučajevima isplate. Kao posebno interesantna tema javila se isplata depozita putem bankomata koja se primjenjuje u Mađarskoj. Prezentirana je i metoda po kojoj se utvrđuje nivo zaštite depozita u

Mađarskoj. Dogovorena je buduća saradnja, kao i direktni kanali komunikacije između dva fonda. Predstavnicima crnogorskog Fonda ova posjeta je bila od velike pomoći za izradu nacrtu akata vezanih za proceduru isplate, sa kojom se započelo već u aprilu 2008. godine.

U junu, 2008. godine predstavnici Fonda su posjetili bugarski Fond za osiguranje depozita (BDIF – Bulgarian Deposit Insurance Fund), koji postoji od 1998. godine i takođe je imao iskustava sa isplatom deponenata.

Osim prezentovanja iskustava o isplati depozita i same procedure isplate, sistema za utvrđivanje premija, bugarske kolege su imali prezentacije o svojim investicionim, PR aktivnostima kao i o pravnom okviru i organizacionoj šemi. Zbog aktivnosti Fonda na izradi regulative za proceduru isplate depozita, posebna pažnja je posvećena načinu funkcionisanja razmjene informacija i saradnje institucija koje su uključene u sistem zaštite depozita.

Pored ove dvije navedene posjete, u sklopu Projekt plana, koji se realizuje prema ugovoru sa KfW, predstavnici Fonda su učestvovali i na dva workshop-a u Berlinu, organizovana od strane konsultanata – GBDS-a:

- u februaru 2008. godine, osim rada na redovnim zadacima iz Projekt plana, posebna pažnja je posvećena pravnim pitanjima – međusobnoj usaglašenosti crnogorskih pravnih akata – Zakona o zaštiti depozita i Zakona o stečaju i likvidaciji banaka. Definisana su ključna pitanja, koja treba da budu riješena podzakonskim aktima o proceduri isplate, na kojima će Fond raditi u narednom periodu.
- u septembru 2008. godine, revidirani su nacrti sledećih dokumenata: Odluke o uslovima, načinu i postupku isplate garantovanih depozita; Odluke o proceduri i kriterijumima za izbor banke isplatioca; Memoranduma o saradnji sa stečajnim upravnikom kod isplate garantovanih depozita i Tehničkih uputstva za isplatu garantovanih depozita.

Takođe, veliki značaj je posvećen planiranju i organizovanju budućih aktivnosti vezanih za promociju zaštite depozita – Ankete o istraživanju javnog mjenja i sastanaka sa bankama i Udruženjem banaka. Utrvrđena je strategija i redosled aktivnosti na promociji zaštite depozita u narednom periodu.

4. CILJEVI I ZADACI FONDA U 2009. GODINI

Stalan cilj Fonda je praćenje stanja u bankama, naplata premija i investiranje prikupljenih sredstava.

Izmjenom rokova za dostavu izvještaja, koje banke dostavljaju Fondu (umjesto kvartalno – mjesečno), Fond će imati na raspolaganju ažurnije podatke o kretanju depozita i stanju u bankama.

Radi obezbjeđenja eventualno nedostajućih sredstava u slučaju stečaja neke od banaka, Fond će razmotriti mogućnost realizacije «Stand by» aranžmana sa EBRD.

Unapređenje institucionalnih kapaciteta Fonda u cilju blagovremene intervencije u momentu nastanka "zaštićenog slučaja" je stalan zadatak Fonda. U komunikaciji sa bankama, Fond će testirati softver i raditi na permanentnoj osposobljenosti zaposlenih za njegovo eventualno korišćenje.

Fond će, prateći najnovija kretanja u okruženju i EU u oblasti zaštite depozita, dati svoje predloge i sugestije Ministarstvu finansija o načinu implementacije nove direktive u izradi predloga Zakona o zaštiti depozita i njegovom usaglašavanju sa novom direktivom EU.

Nakon realizacije marketinških aktivnosti, Fond će , krajem 2009. godine, Zajedno sa konsultantima GBDS sprovesti drugi dio ankete «Upoznatost javnosti sa zaštitom depozita».

5. VAŽNI DOGAĐAJI NAKON ISTEKA IZVJEŠTAJNOG PERIODA

Nakon donošenja Zakona o mjerama za zaštitu bankarskog sistema, u cilju njegove efikasnije i preciznije primjene, Fond je sa Ministarstvom finansija pripremio **Memorandum o saradnji kod isplate garantovanih depozita** kojim je definisana odgovornost svakog od navedenih institucija, kod nastanka «zaštićenog slučaja». Ovaj Memorandum je potpisan je 14. januara 2009. godine.

Tripartitni Sporazum o očuvanju finansijske stabilnosti, koji definiše oblike i modalitete saradnje između tri institucije – Ministarstva finansija, Centralne banke i Fonda, potpisan je u februaru 2009. godine.